

EEN NAGEMAAKTE KWAKZALVER. — De *Locomotief* bevat de volgende advertentie: *Garandeert* de spoedige en *volkomen* genezing van asthma en reumatiek, alle huidziekten en huidjeuk, zweren, puisten en negenoo, klieren en vochtophooping, waar ook, maag-, lever- en miltlijden, bloedarmoede, zware haaruitval, zware hoofdpijnen en zenuwlijden. Huidarts en uroloog dr. K. VON FABER, arts, Soerabaia.

Een Indisch collega vindt het „treurig dat aan een dergelijk individu de artsen-titel niet kan worden ontnomen.” Er is iets treurigs aan, n.l. dat wij óók denzelfden titel moeten dragen als deze generalist-specialist. Maar *hem* zou geen grootere dienst kunnen worden bewezen dan hem dien titel af te nemen. Dan zou het publiek hem eerst op prijs stellen. Nu is hij in de oogen der lieden maar een halve kwakzalver, er kleeft nog iets aan hem van de smet der officieele geneeskunst. En bijna zonder uitzondering heb ik de arts-kwakzalvers in de bijna 36 jaren mijner heugenis aan lager wal zien geraken, hoewel zij jaren gekend hebben van goudregen, terwijl de echte kwakzalver in bonis leeft en sterft. Dit durf ik ook voorspellen voor *Raden Nyanten Samini*, die in hetzelfde nummer van de *Locomotief* precies op dezelfde wijze adverteert, maar ik zou het niet durven „garandeeren” voor arts VON FABER. Daarom aan dezen een collegiale raad: hij ontdoe zichzelf van dien lastigen titel, en ga ergens heen, waar niemand weet, dat hij ooit arts is geweest, ergens in Centraal-Afrika, waar hij dan tevens regenmaker en — als hij een slimmert is — tegelijkertijd parapluiekoopman kan worden.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

ACHTTIENDE NATUUR- EN GENEESKUNDIG CONGRES VAN 31 MAART TOT 2 APRIL TE UTRECHT.

Het bestuur van de Geneeskundige afdeling van het 18de Natuur- en Geneeskundig Congres brengt het volgende onder de aandacht der lezers.

Op het congres worden verschillende onderwerpen besproken, die zoowel uit een wetenschappelijk als uit een practisch oogpunt ons aller aandacht verdienen. Het kan slechts aan de gedachtenwisseling op het congres ten goede komen thans reeds de hoofdonderwerpen mede te deelen, zoodat ieder, die daarin belang stelt, in de gelegenheid is zich op een eventueele discussie voor te bereiden. Het is onze meening, dat de discussie daardoor des te vruchtbaarder zal zijn. De te bespreken hoofdonderwerpen zijn de volgende:

In de vergadering van de drie secties te zamen, op Vrijdagmorgen, 1 April 9½—1 uur: *Onderwerp*: *Over den Tonus*. Inleiders: prof. BOEKE, prof. NOYONS, prof. LANGELAAN, prof. WERTHEIM SALOMONSON.

In de vergadering van de *sectie voor inwendige geneeskunde*, Zaterdagmorgen 9½—12 uur: *De beteekenis van het vegetatieve zenuwstelsel voor de kliniek*. Inleiders: dr. J. KOOPMAN, prof. STORM VAN LEEUWEN.

In de vergadering van de *sectie voor heel- en verloskunde*, Zaterdagmorgen 9½—12 uur: *Over kliniek en therapie der buikoliesontsteking*. Inleiders: dr. WESTERMAN, dr. DE SNOO.

In de vergadering der *veterinaire sectie*, Zaterdagmorgen 10—11 uur: *Lever-trematoden en het kanker-vraagstuk*. Inleider: prof. DE JONG.

Het bestuur zou gaarne tijdig bericht ontvangen van degenen, die voornemens zijn aan de bespreking van één of meer der onderwerpen deel te nemen of die het plan hebben, gedurende de bespreking een mededeeling te doen betreffende het onderwerp.

Naast de bespreking van deze hoofdonderwerpen bestaat er gelegenheid tot het houden van z. g. vrije voordrachten, waarvan het onderwerp aan de keuze van den

spreker wordt overgelaten. Degenen, die een voordracht over een door henzelf gekozen onderwerp wenschen te houden, worden verzocht zich spoedig op te geven met vermelding van het onderwerp.

Namens het bestuur der geneeskundige afdeeling.

H. W. STENVERS, *secretaris.*

Mariaplaats 21.

Utrecht, Januari 1921.

ULCUS CALLOSUM VENTRICULI EN DUODENI.

SCHULTE stelt mij in de gelegenheid een fout in mijn opstel voorkomende in het *Tijdschrift* van 1 Januari 1921 te herstellen. Ik heb het doen voorkomen, alsof ik de aanwezigheid van melkzuur in den maaginhoud als een teeken beschouwde, dat voor maagkanker zou pleiten. Ik wil éerlijk bekennen, dat dit een vergissing is, en dat ik het als het ware uit sleur er bij heb gevoegd. Ik hecht allang weinig waarde aan de al of niet aanwezigheid van dit zuur uit diagnostisch oogpunt, vandaar dat bij geval C. ook niets over het voorkomen van deze scheikundige zelfstandigheid is vermeld.

Rotterdam, 16 Januari 1921.

F. A. SCHALIJ.

OPERATIEVE BEHANDELING VAN SPONDYLITIS.

Mijn antwoord aan LYCKLAMA à NIJEHOLT kan kort zijn:

In Duitschland vond ik reeds in 1915 de methode, waarop hij thans doelt, verlaten wegens een aantal principieele fouten, die er aan eigen zijn. Zoolang men niet over het benooidigde instrumentarium beschikte, had men ook daar deze wijziging van de oorspronkelijke operatie toegepast. Daarna is verder nog uitsluitend volgens de methode van ALBEE geopereerd, die ook aan eenvoud van toepassing niets te wenschen overlaat. Daarvan heb ik mij kunnen overtuigen bij een groot aantal gevallen, die ik in mijn assistententijd zag opereeren, en verder ook zelf heb gedaan.

Juist daarom heb ik gemeend deze methode naar voren te moeten brengen.

Rotterdam, 17 Januari 1921.

TH. A. JAGERINK.

ALGEMEENE KENNISLEER.

In verband met de stukken van KOCH, DE CASPARIS, e. a., in de laatste afleveringen van het *Tijdschrift*, waarin gewichtige filosofische vraagstukken, ook voor de geneeskunde van belang, in enkele bladzijden worden behandeld, mag ik misschien de collega's wijzen op het boek van den natuurphilosoof MORITZ SCHLICK, *Allgemeine Erkenntnislehre*, uitgegeven bij JUL. SPRINGER in Berlijn. (Prijs ongeveer 23 mark). Het is het eerste boek eener reeks monografieën over natuur-wetenschappelijke onderwerpen, dat ook voor den geneeskundige zeer goed te volgen is. Het is wel de moeite waard kennis er van te nemen, ook al zal men het niet steeds met den schrijver eens zijn.

Juist in verband met de in het *Tijdschrift* besproken vragen en ter kennismeming mag ik uit het boek misschien een paar aanhalingen doen.

„Wir sind also von der Ueberzeugung durchdrungen, dass alle Qualitäten des Universums, dass alles Sein überhaupt insofern von einer und derselben Art ist, als es der Erkenntnis durch quantitative Begriffe zugänglich gemacht werden kann. In diesem Sinne bekennen wir uns zu einem *Monismus*. Es gibt nur *eine* Art des Wirklichen — das heisst für uns: wir brauchen im Prinzip nur *ein* System von Begriffen zur Erkenntnis aller Dinge des Universums, und es gibt nicht daneben noch eine oder mehrere Klassen von erfahrbaren Dingen, für die jenes System nicht passte. (bladz. 276).